

tales om Adelens politiske Indflydelse og om overfor Adelen at gennemføre en Reform, der er bebudet i Grundloven, og som ifølge Tidens Strøm ikke lader sig udskyde i al Evighed, er det aabenbart gunstigt for Adelen, at den gennemføres i rolige Tider af Adelsmænd og ved deres Medvirkning, istedetfor at den paatvinges Adelen i urolige Tider ved et borgerligt Ministerium. — Den ærede Forslagsstiller sluttede med det Ønske, at den høitærede Regjering vilde tage Sagen i sin Haand, i hvilket Tilfælde han med Glæde skulde tage sit Forslag tilbage, og jeg skal tillade mig at slutte mig til dette Ønske. Det er min Overbeviisning, at naar den nuværende Regjering vil gennemføre Grundlovens § 93 ved at løse alle fideicommissariske Baand, vil den erhverve sig et stort Krav paa Nationens Erkjendtlighed.

Solstein: Titlen paa det Lovforslag, der foreligger til Behandling, er en Gjentagelse af Titlen paa det Lovforslag, vi havde til Behandling ifjor. Jeg maa imidlertid efter den Stilling, jeg ifjor indtog til dette Lovforslag, begynde med at udtale min Tak til den ærede Indleder af Forslaget, fordi det her iaar er indkommet paa en ganske anden Maade, eller idetmindste frembragt paa en anden Maade, end det ifjor var Tilfældet. Var det fremkommet igjen saaledes, som vi saae det komme her ifjor, havde jeg været nødt til i Rorthed at henholde mig til mine Udtalelser fra ifjor. Nu derimod har Sagen jo faaet et noget andet Præg, og det vil altsaa ogsaa være muligt for mig at betragte det med andre Øine, end jeg var nødt til at betragte det med ifjor. Lovforslaget er desuden modificeret i en heel Deel Retninger, og skjøndt der fra mange Sider kan gøres Indvendinger og Bemærkninger imod det, ere disse dog for Dieblirket i mine Tanker ikke af den Besskaffenhed, at der for mig er Anledning til at fastholde den Udtalelse, som jeg ifjor fremsatte, medmindre det skulde blive formet om i den Retning, hvori den ærede sidste Taler antydede, at han ønskede at faae det omformet. Saasnart det gaaer ud over det Omraade, som Costeparagraphen i Grundloven antyder, vil jeg ikke

kunne være med til at støtte et saadant Forslag. Hvorledes det imidlertid kan formes, naar det virkelig skulde blive til Lov, skal jeg ikke her indlade mig paa at drøfte vidtløftigt. Det staaer klart for mig, at, hvis vi skulle have en Løsning af Grundlovens § 93, kan denne kun skee ved Regjeringens egen Haand, og det skulde være mig høit, om vi kunde faae en Udtalelse fra den høitærede Minister, gaaende ud paa, at den nuværende Regjering vilde gjøre Sit til at løse § 93, saaledes som den staaer i Grundloven. En ganske anden Sag er det, naar der stilles Forbringere om at løse alle fideicommissariske Baand. Jeg troer, at den ærede sidste Taler vilde være enig med mig i, at den Fortolkning, som vi af ham fik om Betydningen af § 93, nok kan føres frem, naar man vil støtte en Sag, men at den ikke vil kunne staae sig for en virkelig skarp tilbunds-gaaende Kritik. Det er ganske vist, at det første Forslag, der stod i Grundloven, gif i denne Retning. Ja, naar man saa havde optaget den samme Paragraph med den samme Bestemmelse i Grundloven, saaledes som den omsider blev til, saa var det en anden Sag; men det er netop Sagen, at det gjorde man ikke. Man opgav det Princip, som man fra først af havde villet laaefast, fordi man fandt Betænknelighed derved, og man satte da denne Bestemmelse istedet, idet man istedetfor at give en absolut Lov strax, gif i den Retning, at man nøiedes med en Costeparagraph, men en Costeparagraph, som istedetfor Fideicommissindtægter og fideicommissariske Baand paa Fordegods, just knyttede Bestemmelsen om Godset til den paagjældende Paragraph. — Jeg kan, hvad Sagen forøvrigt angaaer, i det Bessentlige med Hensyn til Bænknelighederne henholde mig til mange af de Punkter, som just den ærede sidste Taler fremdrog med Hensyn til denne Lovs Gjennemførelse, saaledes som den her foreligger. Jeg antager heller ikke, at der vil være Tale om at faae en Lov som denne ført igjennem; naar der skulde blive noget Virkeligt ud af den maatte den vistnok formes ganske anderledes. Der er her en Mængde Hensyn at tage, som slet ikke ere berørte i dette Lovforslag, nemlig alle de Retkrav, som de paagjældende